

21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n. jakož i povahou zmíněného fondu jako fondu cizozemského. S poukazem odvolacího soudu na ustanovení zákona čís. 26/1929 nelze ovšem souhlasiti, neboť zákon ten nabyl účinnosti teprve dnem 1. ledna 1929 (§ 198), a nelze tudíž podle něho posuzovati poměry z doby dřívější — ale v podstatě jest právnímu náзору odvolacího soudu přisvědčiti. Nemůže ovšem býti pochybnosti, že Pensijní fond zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty zřízený podle zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. z. z r. 1907 v doslovu čís. nař. ze dne 25. června 1914 čís. 138 ř. z. byl před státním převratem na území nynější Čsl. republiky sociálně pojišťovacím ústavem (náhradním ústavem). Zákonem ze dne 20. prosince 1918, čís. 92 sb. z. a n. byl zřízen Všeobecný pensijní ústav v Praze a v § 4 tohoto zákona bylo řečeno, že dosavadní náhradní ústavy trvají dále. V tomto stavu nastala však podstatná změna zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. Podle § 64 tohoto zákona lze pojistnou povinnost splniti též pojištěním u některého tuzemského náhradního ústavu. Zákon ten v § 66 (2) ustanovil dále, že náhradní ústavy, které nepředloží nejdéle do 31. prosince 1920 ministru sociální péče žádost o schválení stanov vyhovujících pravidlům v § 66 (1) uvedeným, ztrácejí tímto dnem uznání jako náhradní zařízení. Žalující strana netvrdila a neprokázala, že svrchu jmenovaný pensijní fond zakročil včas o uznání za náhradní ústav a že uznání to mu bylo uděleno (§ 67). Tvzení dovolatelky v dovolacím spisu, že uznání ministerstvem sociální péče bylo požadováno teprve roku 1929, nikoli však v době, která zde přichází v úvahu, není správné, hledíc k tomu, co bylo již uvedeno. Okolnost, zda dodnes poskytuje zmíněný fond pensi některým osobám v tuzemsku žijícím, je bez významu, když není prokázáno, že fond ten byl v tuzemsku po vydání zákona čís. 89/1920 uznán za náhradní ústav. Jest proto nerozhodné, že dům, o který tu běží, byl od roku 1916 do roku 1927 ve vlastnictví svrchu jmenovaného fondu, když fond ten nelze uznati za sociálně pojišťovací ústav ve smyslu § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj. Podléhal tudíž dům zákonu o ochraně nájemníků jak v době, kdy byl ve vlastnictví zmíněného fondu, tak i když přešel do vlastnictví žalující firmy, a lze proto z místností chráněných zákonem o ochr. náj. dáti výpověď jen se svolením soudu podle §§ 1 a 4. Názor finančního úřadu, že zmíněný dům nepodléhá zákonu o ochr. náj., není pro soud závazný. Odvolací soud posoudil tudíž věc po stránce právní správně, potvrdiv rozsudek prvního soudu zrušující výpověď — a netřeba se proto zabývati další právní otázkou, zda převodem vlastnictví sociálně pojišťovacím ústavem na osobu soukromou přestává působnost § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj.

Čís. 13360.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Byla-li prolomením dveří spojena nově najatá obchodní místnost se starou prodejnou, nestala se tím účastnou ochrany nájemníků, již byla účastna stará obchodní místnost.

Nájemce jest co do nově přibylé místnosti »novým nájemníkem« ve smyslu § 31 čís. 4 zák., neměl-li ji do té doby v nájmu.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv II 135/34.)

Manželé B-ovi byli již od roku 1924 nájemníky obchodních místností, požívajících ochrany nájemníků. Asi v roce 1931 přinajali si místnost další uprázdněnou v sousedství po firmě F. za smlouvenou činži a za souhlasu pronajímatele a spojili prolomením dveří novou místnost se starými. Proti mimosoudní výpovědi z této místnosti namítli žalovaní mimo jiné, že i vypovězená místnost požívá ochrany nájemců, ježto byla spojena s místností, účastné této ochrany. Oba nižší soudy ponechaly mimosoudní výpověď v platnosti, odvolací soud z těchto důvodů: Ježto sporná místnost byla vypovídanými nově po 31. březnu 1928 najata, jsou vypovídání »novými nájemníky« ve smyslu § 31 čís. 4 zák. o ochr. náj., na které se zákon o ochraně náj. nevztahuje. O přípustnosti výpovědi z místnosti, jež nepodléhá ochraně nájemníků, jest proto rozhodovati v řízení sporném a nikoliv v řízení nesporném, a to i tehdy, kdyby snad strany rozšířily úmluvou ustanovení zákona o ochraně nájemců na místnost nově přinajatou, neboť smlouvou nemohou býti změněny velící předpisy o způsobu řízení, jímž jest rozhodnouti o sporných právech (rozh. čís. 10.127 sb. n. s.). Právem proto zamítl první soud námitku nepřípustnosti mimosoudní výpovědi. Odvolatelé zastávají názor, že, ježto nebylo mezi stranami smlouveno, že přinajatá místnost podléhá ochraně nájemníků a nebyl smluven opak toho, byla ochrana nájemníků sloučením nové přinajaté místnosti se starou v jeden hospodářský celek, rozšířena i na ni. Názor tento však nemá v zákoně opory. Nově najatá místnost nepodléhá ochraně nájemníků již podle § 31 čís. 4 zák. o ochr. náj., poněvadž byla najata po 31. březnu 1928. Že bylo rozšíření ochrany nájemníků starých místností na novou místnost smlouveno, nebylo ani tvrzeno, tím méně prokázáno. Skutečnost, že byla nová místnost se starými místnostmi prolomením dveří spojena, nemůže změnit nic na právním významu nové a staré nájemní smlouvy, určeného zákonem o ochraně náj. a zákonitá ustanovení tato jsou velícími předpisy, jež nemohou býti úmluvou stran změněny. Staré místnosti obchodní zůstaly pod ochranou zákona, nově přinajatá místnost však jí nepodléhá a nemůže býti řeči o tom, že se ochrana nájemníků automaticky na novou místnost rozšiřuje.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), leč neprávem. Žalovaní doličují, že prý »přestavbou«, t. j. prolomením dveří splynula nově najatá obchodní místnost se starou prodejnou, a stala se tak účastnou ochrany nájemníků, které byla účastna stará obchodní místnost, jež prý tímto splynutím byla jen prostorově rozšířena. Než poukaz dovolatelů k rozhodnutí čís. 9231 sb. n. s. jest v příčině té již proto nepřipadný, že tam získala dosavadní místnost přestavbou větší prostornosti jen co do výše, kdežto v souzeném případě přibyla ke staré obchodní místnosti obchodní místnost nově najatá. Správný jest také úsudek odvolacího soudu, že žalované ve příčině nájmu posléz uvedené místnosti jest považovati za »nové nájemníky« ve smyslu § 31 čís. 4 zák. o ochr. náj., neboť míst-

nost nově najatou do té doby v nájmu neměli (rozh. čís. 10.127 a 11.929 a j. sb. n. s.), a stačí tu odkázati k důvodům napadeného rozsudku, jež nejvyšší soud schvaluje. Není ani na závadu, že obě obchodní místnosti byly v roce 1931 prolomením dveří spojeny, ježto toto spojení může býti zazděním dveří nebo jinak zase zrušeno.

Čís. 13361.

Lázeňští sluhové, již dávají nemocným bahenní obklady z píšťanského bahna, jsou povinni věnovati zvláštní pozornost stížnosti nemocného, že ho obal pálí, zejména když byla pronesena bezprostředně po přiložení obalu, třebaže zněla všeobecně. Jest povinností sluhy, je-li muž jest nemocný svěřen, aby se ho sám dotazoval, zda a jaké má bolesti, zejména, zda cítí pálení na určitém místě těla.

(Rozh. ze dne 10. března 1934, R I 149/34.)

Žalobce domáhal se náhrady škody na podnikatelce lázní a na lázeňských sluzích, ježto prý utrpěl popálení při přikládání bahenních obkladů. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: Není pochybné, že se žalobce v červenci 1930 odebral k léčení dny do lázní, náležejících žalované městské obci, ve kterých oba druzí žalovaní jsou lázeňskými sluhy. Žalobce tvrdí, že přiložením zábalu s píšťanským bahnem byl spálen na pravé noze, ačkoliv spolužalované upozornil, že obklad na pravé noze jest příliš horký a po druhé že přivolal druhého lázeňského sluhu a vyzval ho, aby teplotu obkladu přezkoumal, načež týž bez prohlédnutí a zjištění říkal, že bahno má teplotu 39 stupňů, a k námitce žalobce to že nemůže býti a že to nevydrží, odvětil, aby zatnul zuby. Napadený rozsudek zamítl žalobu jako nedůvodnou proto, že na základě zjištění neshledal zavinění žalovaných lázeňských sluhů v tom, že žalobci zábal nesundali, a to proto, že nemohli stížnost žalobcovu považovati za takovou, která by je zavazovala k odnětí zábalu, poněvadž byla všeobecná a nevztahovala se k nějakému konkrétnímu místu. Žalobce jako strana slyšen potvrdil výše uvedené udání žaloby. Právní posouzení věci napadeného rozsudku bylo by správné, kdyby žalobce byl si na teplotu zábalu stěžoval jen všeobecně a jen jednou. Pak by bylo oprávněné stanovisko prvního soudu, že spálení kůže způsobeno bylo v zábalu malým kamínkem píšťanského bahna, který před odstraňováním takových kamínků přece jen pro svou nepatrnost mohl ujíti pozornosti a mohl svou vyšší teplotou popáliti určité místo, což by mohlo býti příčinou nehody, vzniklé v osobě poškozeného podle § 1311 obč. zák., když na toto určité pálení v určitém místě si nestěžoval. Avšak v souzeném případě zjišťuje sám napadený rozsudek, že žalovaní nemohli výroky žalobcovy, tedy nikoliv jen jeden, považovati za závaznou stížnost, čímž vlastně již napadený rozsudek připouští, že žalobce si stěžoval vícekrát, jak sám jako strana potvrdil, což ostatně ani oba druzí žalovaní ve svých výpovědích nevykloučili, uvádějíce, že jest možné, že žalobce na tempera-